

zaaknummer 2014W1166

10 maart 2015

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. G.M.J. van Oijen, advocaat te 's-Hertogenbosch,

tegen:

(wijlen) [naam],
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven lid van de Orde der Augustijnen te Eindhoven.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 22 juli 2014.

Op 17 september 2014 is bij de griffie een inhoudelijke reactie ingekomen van pater P.A.G.M. Clement, prior provinciaal van de Nederlandse Augustijnenprovincie.

Op 21 januari 2015 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen en heeft zijn standpunt nader toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. Van Oijen.

Namens de Orde der Augustijnen is verschenen pater [naam].

2. De klacht (zakelijk weergegeven)

2.1. Klager is in het jaar 1958 seksueel misbruikt door aangeklaagde in de pastorie van de H. Barbara parochie te [plaats]. Aangeklaagde was daar pastoor.

2.2. Klager komt uit een gezin met drie kinderen. Klager is katholiek opgevoed. Vanaf de leeftijd van zes jaar bezocht klager de katholieke jongensschool [naam] in [plaats]. De school werd geleid door de paters van de Orde der Augustijnen en zij verzorgden het onderwijs. Aangeklaagde was de godsdienstleraar en was voorzitter van het schoolbestuur. Klager kende aangeklaagde ook uit de kerk. In 1958, toen klager 12 jaar oud was, stelde de tante van klager voor dat klager eens met aangeklaagde een potje Scrabble zou spelen. Dat zou goed zijn voor klagers ontwikkeling en bovendien wel zo aardig voor aangeklaagde tegen wie de tante erg opkeek. Klager ging dan ook op een zondagmiddag bij aangeklaagde op bezoek voor het bewuste potje Scrabble. In de pastorie aangekomen kreeg klager van de huishoudster van aangeklaagde eerst thee en cake. Daarna ging klager naar aangeklaagde die hem vroeg aan tafel te gaan zitten voor het spel. Aangeklaagde kwam niet tegenover, maar naast klager

zitten. Tijdens het spel wreef aangeklaagde met zijn hand over klagers blote been (klager droeg een korte broek). Klager dacht eerst aan een vriendschappelijke aanraking maar de strelingen gingen minutenlang door. Klager raakte ervan in de war. Ook streek aangeklaagde klager over de schouders. Vervolgens ging aangeklaagde met zijn hand onder zijn pij en trok hij zichzelf af. De pij van aangeklaagde bewoog op en neer ter hoogte van het kruis en aangeklaagde begon erbij te zweten. Klager weet niet zeker of aangeklaagde daarbij is klaargekomen. Hij weet alleen dat aangeklaagde toen even naar het toilet moest.

Klager was erg ontdaan en geschrokken en heeft na het bezoek aan aangeklaagde tegen zijn moeder gezegd dat Scrabble niets voor hem was en hij niet meer terug zou gaan naar aangeklaagde. De ware reden heeft klager niet durven te vertellen. De ouders van klager waren ontstemd over het gedrag van klager en zijn tante was diep beledigd, maar klager is nooit meer teruggegaan naar aangeklaagde. Na het seksueel misbruik heeft klager aangeklaagde nog wel eens gezien maar nooit meer gesproken.

2.3. Klager heeft veel last ondervonden van het misbruik, met name toen hij zelf kinderen kreeg. Klager is altijd zeer bang geweest dat hen iets soortgelijks zou overkomen. Naast het seksueel misbruik door aangeklaagde heeft klager ook veel last ondervonden van de mishandeling die een andere pater, pater [naam], hem heeft aangedaan. Pater [naam] was de oprichter van basketbalclub “[naam]” uit [plaats] waar ook klager lid van was. Toen klager zich volgens pater [naam] kennelijk een keer misdroeg op de basketbalclub heeft pater Kan hem zo'n ongenadig harde klap tegen zijn rechteroor gegeven dat klager blijvende gehoorschade en een suisoor heeft opgelopen. Klager heeft van deze mishandeling melding gemaakt bij de commissie HEG.

2.4. Klager heeft, na de lagere school, het lager beroepsonderwijs, richting metaal gevolgd en afgerond. Op negentienjarige leeftijd is klager in militaire dienst gegaan en daarna is hij in de metaalindustrie gaan werken als constructie bankmedewerker en lasser. Door rug- en gehoorproblemen is klager in 1991 arbeidsongeschikt geraakt. Tot zijn pensionering in 2012 heeft klager niet meer kunnen werken.

2.5. Het seksueel misbruik en de mishandeling hebben een aanzienlijke impact gehad op het leven van klager. Klager is gesloten geworden en heeft moeite om contact te leggen met anderen. Klager denkt vaak terug aan hetgeen hem is overkomen en is overbezorgd ten aanzien van zijn twee dochters.

2.6. Klager heeft nooit over het seksueel misbruik gesproken. Pas toen het misbruik in de publiciteit kwam heeft hij aan zijn echtgenote durven vertellen wat hem is overkomen.

2.7. Klager wil met het indienen van zijn klacht bereiken dat de verantwoordelijken binnen de kerk beseffen en inzien dat er met de verwerpelijke daden zoals klager die heeft omschreven onnoemelijke schade is aangericht. Klager vindt dat deze daden niet ongestraft mogen blijven. Klager hoopt dat het doorlopen van de klachtprocedure hem in staat stelt de traumatische gebeurtenissen uit zijn jeugd en de gevolgen daarvan achter zich te laten. Voorts hoopt hij dat zijn verhaal ertoe kan bijdragen dat seksueel misbruik binnen de kerk voor de toekomst kan worden voorkomen.

3. De inhoudelijke reactie (zakelijk weergegeven)

Pater [naam] heeft in zijn reactie en ter zitting gesteld dat er geen klachten van seksueel misbruik tegen aangeklaagde bekend zijn. Evenmin zijn in verslagen van vergaderingen van het provinciaal bestuur opmerkingen gevonden die daarop kunnen duiden. Pater [naam]

benadrukt echter dat er in de jaren waarin het misbruik zich heeft voor gedaan geen doofpotcultuur bestond, maar wel een zwijgcultuur. In de vijftiger en zestiger jaren werd in de opleiding, noch daarna, gesproken over de beleving van seksualiteit. Pater [naam] merkt op dat er voor hem geen enkele twijfel bestaat dat hetgeen klager beschrijft seksueel misbruik is. Hij kan echter hetgeen klager beschrijft bevestigen noch ontkennen. Pater [naam] heeft zijn bewondering uitgesproken voor de moed die klager heeft opgebracht om met zijn verhaal naar buiten te treden. Voorts heeft pater [naam] de bereidheid uitgesproken om met klager een gesprek te hebben indien dit klager kan helpen bij zijn verwerkingsproces.

4. De beoordeling

4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure. Klager heeft immers toeschouwer moeten zijn van seksuele handelingen door aangeklaagde verricht.

4.3. Ofschoon de verklaring van klager oprecht is overgekomen, is de Klachtencommissie - na bestudering van de stukken en hetgeen ter zitting naar voren is gebracht - echter van oordeel, dat de aangedragen feiten en omstandigheden niet toereikend zijn om tot het oordeel te komen dat het door klager gestelde misbruik voldoende aannemelijk is geworden. Door klager is een verklaring overgelegd van zijn echtgenote, mevrouw [naam], waarin zij verklaart dat klager haar in 2006 over het seksueel misbruik heeft verteld. Echter, andere gegevens of verklaringen waaruit blijkt dat klager er ook met anderen over heeft gesproken zijn niet door klager verstrekt. Bovendien blijkt niet van andere meldingen of klachten inzake seksueel misbruik tegen aangeklaagde. Met betrekking tot deze klacht is de Klachtencommissie dan ook niet tot het oordeel kunnen komen dat er blijkt van zodanige feiten of omstandigheden dat het seksueel misbruik voor aannemelijk moet worden gehouden.

4.4. De Klachtencommissie begrijpt dat klager onder de gebeurtenissen uit zijn jeugd geleden heeft. Zij heeft ook geen reden om dat in twijfel te trekken. Echter, nu het seksueel misbruik waarover wordt geklaagd, zoals hierboven is uiteengezet, niet voldoende aannemelijk is geworden, kan de klacht niet gegrond worden verklaard, waarmee niet gezegd wil zijn dat de door klager gestelde feiten niet waar zijn. De Klachtencommissie realiseert zich dat dat voor klager teleurstellend is en wijst klager erop dat, mochten er in de toekomst nog feiten of omstandigheden bekend worden die zijn relaas onderschrijven, hij herziening van dit advies kan verzoeken.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de prior provinciaal van de Orde der Augustijnen de klacht niet gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 10 maart 2015 door mr. G.A.M. Stevens, voorzitter, mr. M.P.P.M. Merx en W.A.M.C. Mol, leden, bijgestaan door mr. J.C. Quint, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies heeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.